

بیمه و تعرفه خدمات بهداشتی و درمانی

دکتر پویان

ejaaftp@yahoo.com

نیمسال اول 92 93

تعرفه (CHARGES, TARIFF)

- «فهرست قیمت کالاها؛ صورت مالیات و عوارضی که به اجناس تعلق می گیرد» (لغتنامه دهخدا)
- منظور از تعرفه در بخش بهداشت و درمان، **قیمت خدمات یا کالاها و اقلامی است که بیمار دریافت می دارد.**

اهمیت و علل وجودی سازمانهای بیمه

مقدمه

- سلامت برای تمام انسانها ضروری است و جزو اولین تعالیم دینی و اجتماعی می باشد.
- حتی مالتی میلیاردها هم در صورتی که سلامت نباشند از زندگی لذت نخواهند برد.
- سلامت افراد برای توسعه اجتماعی و اقتصادی کشورها نیز ضروری است.

تعریف سلامت؟؟

بیماری و مخاطرات

- در نقطه مقابل سلامت، **بیماری و مخاطرات جانی** قرار دارد.
- بشر همواره در معرض بیماری ها و مخاطرات جانی و سلامت بوده است.
- انسانهای اولیه بیشتر در معرض مخاطرات جانی بوده اند حال آن که با پیشرفت و تمدن بشریت خطرها به سایر ابعاد **مانند اموال انسانها** نیز تسری پیدا کرده اند.

بیماری و فقر

○ در کشورهای در حال توسعه **علل اصلی پیدایش بیماری** عبارتند از:

1. تغذیه و آب آشامیدنی نامناسب و غیر بهداشتی
2. پیشگیری ناکافی از بیماری ها
3. دسترسی محدود و ناکافی به مراقبتهای بهداشتی اولیه (دسترسی ممکن است تابع دانش، جغرافیا، و توان مالی باشد).

بیماری و فقر

○ بیماری و نبود سلامت می تواند موجب **فقر و ورشکستگی خانواده** ها شود.

○ طبق مطالعات انجام شده **هزینه های درمان یکی از علل اصلی ایجاد فقر در خانواده ها** هستند.

بیماری و فقر

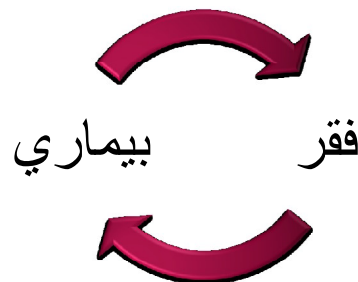
○ هزینه های کمرشکن

○ طبق مطالعات در صورتی که به طور متوسط هزینه های درمان از ۴۰ درصد مازاد درآمد (پس از کسر هزینه های اساسی زندگی) فراتر رود، کمرشکن یا Catastrophic نامیده می شود.

○ هزینه های کمرشکن ممکن است برای هر خانواده ای **میزان متفاوتی** داشته باشد.

بیماری و فقر

○ بنابراین بیماری و فقر در یک چرخه خطرناک می توانند یکدیگر را تشدید نمایند.

روش های پوشش خطر

- اگر روزی **اتفاقی بیفتد**، چگونه هزینه های درمان می تواند پرداخت شود؟
- چگونه امرار معاش؟
- چه راهکار هایی وجود دارد؟

روشهای پوشش خطر: ۱ - پس اندازها

- ابزاری برای مدیریت خطر فردی محسوب می شود.
- در واقع در آن فرد پول را در زمان مبادله می نماید.
- برای همه ممکن نیست (افراد ناتوان و دارای نقص مادرزادی)
- ناکارا در برابر هزینه های کمرشکن

روشهای پوشش خطر: ۲- خانواده و دوستان

- مبادله پول هم در زمان و هم بین افراد
- نیازمند تعهدات اخلاقی بستگان است تا هزینه ها پوشش داده شود.
- برای گیرنده تعهد آور است و ممکن است انتظارات زیادی از این فرد ایجاد شود.
- در صورت بروز هزینه های کمرشکن باز هم ممکن است ناکارا باشد.

روشهای پوشش خطر: ۳- افراد و سازمانهای خیریه

- دارای قدمت زیاد
- نیازمند حس نوعدوستی و تعهدات اجتماعی است.
- سازمانها معمولا دارای ثبات مالی چندانی نیستند.
- انگیزه ای برای کاهش مخارج غیر ضروری ایجاد نمی کند.
- با افزایش سازمانهای بیمه این موسسات کاهش یافته اند.

روشهای پوشش خطر: ۴- بیمه های خصوصی

- به علت محدود بودن پس انداز خود و دوستان و نیز در دسترس نبودن همیشگی سازمانهای خیریه؛
- بیمه موثرترین شیوه پوشش خطرات مربوط به مخارج درمان است.
- نقش بیمه گر تشکیل اجتماع بزرگی از بیمه شدگان است که در معرض خطر یکسان قرار دارند.
- با داشتن بیمه خطر مربوط به ضرر و زیان ناشی از بیماری به بیمه گر انتقال می یابد.

روشهای پوشش خطر: ۴- بیمه های خصوصی

- بیمه گر با استفاده از آمار و احتمالات و تجربیات گذشته هزینه خطر یا حق بیمه فنی را محاسبه و مبلغی را به عنوان سود در نظر می گیرد تا حق بیمه تجاری به دست بیاید.
- هرچه تعداد بیمه شدگان بیشتر باشد تخمین حق بیمه به واقعیت نزدیکتر خواهد بود.

روشهای پوشش خطر: ۵- بیمه های اجتماعی

- بیمه های خصوصی اغلب راهکاری برای افراد بی بضاعت یا گروه های محروم انجام نمی دهند.
- بیمه های خصوصی اغلب برای تحقیقات پزشکی، برنامه های آموزشی، ارتقای زندگی، ... پرداختی انجام نمی دهند.
- مشارکت در بیمه های اجتماعی اغلب اجباری است و ممکن است از طریق نظام مالیاتی انجام شود.
- در واقع بیمه های اجتماعی موثرترین نوع پوشش دادن خطرات مالی برای تمام اقشار جامعه محسوب می شوند.

بیمه های اجتماعی

- از دیدگاه فردی، بیمه شده با پرداخت کمی پول در حالت غیر بیماری، امکان دریافت مقدار زیادی پول در وضعیت های غیر معمول و خیلی مشکل (بیماری) را پیدا می کند.

بیمه های اجتماعی

- از دیدگاه جامعه نگر، بیمه روشی برای یک کاسه کردن خطر (pooling) می باشد، یعنی یک فرد به جای این که توسط خود پوشش داده شود به وسیله افراد زیادی تحت پوشش قرار می گیرد.
- مشارکت کنندگان با آگاهی از دسترسی مالی به خدمات درمانی، احساس آرامش روانی خواهند داشت.

در سال ۲۰۰۵ سازمان جهانی بهداشت (WHO) بیمه های اجتماعی را به عنوان استراتژی خود برای:

- انتقال بودجه های بیشتر به حوزه سلامت،
- یک کاسه کردن خطر (Risk pooling)
- دسترسی عادلانه اقشار آسیب پذیر به مراقبتهای بهداشتی و درمانی و
- ارائه کیفیت بالاتر اعلام نموده.